

šati največ 25% od določene prevzemne cene za fižol. Važno za naš kmetovalce, da prejmejo za dobro očiščeno navadno semensko blago K 5— nad prevzemno ceno, torej n. pr. za pšenico ali rž do 15. novembra K 47.— V izjemnih slučajih more prevzeti žito ali fižol kot navadno semensko blago po ravnokar navedeni ceni že žitni komisijonar sam, praviloma, zlasti pri večjih partijah pa je treba, da kmetovalec preje pošlje vzorec žitnemu zavodu, ki ga da v presojo strokovnjaku. Dotični kmetovalec mora tudi jamčiti za žito, zlasti da izjavi, če je ozimno ali jaro. Vsi kmetovalci, ki imajo večjo množino lepega žita naj se torej poslužijo te ugodnosti in naj nemudoma pošljejo žitnemu zavodu vzorec z navedbo množine, ki bi jo mogli oddati.

Drago, dražje in najdražje. Pod tem naslovom prinaša neki dunajski list seznam, iz katerega je razvidno, za koliko procentov se je cena važnih predmetov med vojno povišala. Posnemamo temu seznamu sledeče: Sladkor za 30%, pivo in puter za 200, jajca za 230, čevlji in obleka za 300, klobase, jabolka in vino za 400, meso, svinjska mast in salami za 500, suhe klobase za 600, jabolčnica za 700, dobro zimsko blago za 800, konjska mast za 1500, paradizniki za 1600, sveže zelje in fižol za 1900 in suhe fige za 2500 procentov. To so številke, da se mora najmirnejši patrijot pričeti pridušati, ako ni sam vojni oderuh!

Žrtve nezrelega sadja. Iz Salzburga se poroča: Trije mali otroci stotnikove vdove Gaisrieglerja so po vživanju nezrelega sadja težko zboleli. 5-letni sinček in 4-letna hčerka sta že umrla. Ljudje naj pomislijo, da se vsako leto taki nesrečni slučajji dogajajo. Gotovo je zavživanje sadja človeškemu zdravju koristno; ali nezrelo sadje ali v preobilni množini zavžit sadje je nevarno in škodljivo. Ravno letos se zaradi tega prav nevarne bolezni pojavljajo. Kdor ima že dovolj sadja, naj ga raje vkuha ali posuši, kar mu bude pozimi gotovo koristilo.

Krompirjevemu tatu. G. B. Tomsche v Autalu objavlja v časopisu sledeči oklic: „Krompirjev tat, ki je dne 16. t. moje posestvo s svojim obiskom počastil, se uljudno prosi, da ta obisk ne ponovi, marveč da pusti nezreli sad dozoreti. Zato zamore pri krompirjevi žetvi priti po 20 kil tega tako dragocenega sada in to brezplačno. Naznanilo se ga ne bode.“ — Radovedni smo, če se bode tat temu povabilu odzval. Največja škoda pri tatvini krompirja leži ravno v tem, da se tudi nedozorele plodove iztrga.

Umrli je načelnik nemške kmetijske stranke poslanec dr. Hans Damm. Bil je zvesti Avstrijec in zagovornik kmetijskih pravic.

Nesramnost. Cenjeni čitatelji naj nam oprostijo, da govorimo o tonu, ki se ga drugače čita le v prvaškem časopisju; ali drugega izraza res ne najdemo. Dokazali smo v zadnji številki „Štajerca“, da je „Slov. Gospodar“ branil češke veleizdajalce in dezertarje, ki se v ruski službi borijo proti avstrijskim vojakom. Dokazali smo to na podlagi uradnega govora avstrijskega c. kr. deželnoobrambenega ministra Georgija. Namesto da bi branitelj veleizdajalcev „Slov. Gospodar“ skesano naprsu potrkal, pusti se od še nesramnejše „Straže“ prati. Pri temu nečednemu poslu si upa „Straža“ objaviti nesramno laž, da je bil c. kr. minister Georgi od cesarja zaradi njegovih govorov odpušen. „Straža“ ostaja pri svoji trditvi in postavlja s tem zaupnika cesarja, c. kr. ministra kot lažnika. To je nesramnost, gorostasna, nebovpijoča nesramnost. . . „Straža“ čivka potem, da mi hujskamo v vojno, kakor na Nemškem gotovi hujskači. To pravi „Straža“ v času, ko preliva tisočero nemških vojakov svojo kri, da ne bi prišle slovenske dežele v italijansko roko. To je istotako nebovpijoča nesramnost. . . „Straža“ in „Slov. Gospodar“ postala sta torej ne samo prijatelja srbofilskih, iz ječe po cesarjevi milosti izpuščenih ljudi, marveč naravnost zagovornika tistih čeških veleizdajalcev in dezertarjev, ki so s svojimi morilskimi krogljami streljali na avstrij-

ske vojake nesamo nemške marveč tudi slovenske narodnosti. Ako leži v takem zagovarjanju „jugoslovanstvo“, potem pač ni čudno, da pošteno slovensko ljudstvo noče ničesar o njem slišati. Fej čez zagovornike veleizdajalcev!

Izpred sodišča.

Tožba proti veleizdajalcem.

Budimpešta, 11. avgusta. Na Dunaju se javnost spominja pred vojno izvršene sodnijske razprave, ki jo je naperil srbsko-hrvatski politik in poslanec Supilo proti učenjaku in zgodovinarju dr. Friedjungu. Ta je namreč Supilu očital veleizdajalske, srbofilске nazore. To Supilovo mnenje se pred sodnijo v zmislu paragrafov seveda ni moglo dokazati in tako je končal proces z „zmago“ Supila. Po izbruhu vojne pa je postal položaj takoj jasen: Supilo, nadalje poslanec dr. Hinkovič in drugi ednaki veleizdajalci so šli k sovražniku in s tem so izdali svojo domovino! Dne 11. t. m. vršila se je v Pešti pred posebno sodnijo razprava od po ogrskem erarju zoper Frana Supilo, dra. Hinkoviča in Mija Pupina vloženo premoženjsko pravno tožbo. V tožbo se je pritegnilo tudi dra. Ivana Supilo, J. Podolšaka in Reško tiskarno a. dr. Poslanec dr. Hinkovič se nahaja v Parizu, kjer zasleduje svoje jugoslovanske nazore; Fran Supilo bil je pri izbruhu vojne v Italiji, kjer je ostal in zapričel proti Avstro-Ogrski sovražno agitacijo. Sodnija je izrekla, da zapopade vse premoženje teh dveh jugoslovanskih poštenjakov v prid državi. V vtemeljitvi razsodbe se pravi: Tekom razprave se je dokumentarčno dokazalo, da so Supilo, Hinkovič in Pupin agitirali proti ogrski državi in delovali na to, odtrgati del pokrajine od avstro-ogrške monarhije. Pridružili so se sovražniku in so vsled tega veleizdajalstva krivi. Vsled tega je bilo odrediti zaplembo njih premoženja. To je konec nekaterih jugoslovanskih voditeljev!

Tatvine na polju.

Ptuj, 22. avgusta. Pred tukajšnjo sodnijo je bila obtožena posestnica Margareta Pernek iz Gruška-gore, ker je dne 2. avgusta v Stanašini 4 kile krompirja in 2 kili fižola iz neke njive ukradla. Obsojena je bila na 24 ur strogega zopora z enim trdim ležiščem — Istotako je bila obtožena posestnica Juljana Kramberger iz Zgornje Hajdine, ker je dne 31. julija iz neke njive krompir kradla. Tudi ta je bila kaznovana na 24 ur zopora z enim trdim ležiščem. — Poljske tatvine se sedaj grozovito širijo, tako da res že prav nič ni varno pred gotovimi dolgo-prsteži. Razumljivo, čeprav ne dopustljivo je, ako človek, ki si ne more drugače pomagati, iz lakote kaj zmakne. Ali nekatere osebe pa kradejo, da potem ukradeno blago drago na sejem prodajajo. In poleg tega še na polju pri tatvini hudo škodo delajo.

Predrago repino seme.

Ptuj, 22. avgusta. Pred tukajšnjo okrajno sodnijo se je imela zagovarjati posestnica Alojzija Wajda iz Stojnic. Dne 7. julija je namreč v Ptujju za 1/2 litra repinega semena zahtevala 4 krome. Zaradi te nezmerne cene bila je obsojena na 3 dni zopora in 50 kron denarne globe.

Navijanje cen:

Ptuj, 16. avgusta. Marija Kac, posestnica v Loki, zahtevala je v juniju l. 1917 60 vin. za en liter mleka, to pa na domu. Obsojena je bila na 100 kron denarne kazni. — Posestnikova hčerka Neža Cebe iz Loke je zahtevala za mleko isto ceno. Obsojena je bila na 3 dni zopora in 50 kron denarne globe.

Loterijske številke.

Gradec, 14. avgusta 1917: 90, 8, 55, 83, 38. Trst, 22. avgusta 1917: 30, 39, 23, 59, 71.

Zadnji telegrami.

Zmagoviti odpor ob Soči.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 22. avgusta. Uradno se danes razglaš:

Italijansko bojišče. 21. avgust postal je v zgodovini Sočine armade eden najvročejših bojnih dni. Vzhodno od Canale moralo se je sovražniku vas Vrh prepustiti. Vsi napori Italijanov, podaljšati sunek čez visočine tega kraja, ostali so brezuspešni. Istotako so se izjalovili južno od Des cle močni napadi, pri čemur se je moravski črnovojni reg. 25 posebno odlikoval. Zmagovito obdržali so vzhodno od Gorice in pri Biglia hrabri branitelji svoje sprednje jarke proti navalom. Težke izgube in popolno opešanje prisililo je tukaj sovražnika, da pusti nastopiti bojni odmor. Najhujše se je borilo na kraški visoki planoti. Podpirani od najmočnejšega artiljerijskega ognja, metal je sovražnik od jutra do večera divizijo za divizijo proti našim postojankam. Uspeh dneva odgoval je krasnemu zadržanju čet in njih vodje: **Uspeh je ostal neoporekljivo na naši strani.** Danes od začetka dneva valijo se italijanske množice proti našim kraškim postojankam. — Pri armadi v Conrad povisani boji. V dolini Sugana smo vjeli 70 mož. pri Arsieru 2 oficirja, 150 mož in 3 strojne puške. Zapadno Garda-jezera premagali smo neko sovražno oporo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 22. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri Verduna so Francozi svoje napade nadaljevali. Ljudje boji so povsod za nemški odpor ugodno končali.

Italijanski naval ponesrečen.

(Najnovejše poročilo).

Budimpešta, 23. avgusta. Opoldanski listi poročajo od Sočine fronte. Po 3 dnešnih zamore se velikanski naval Italijanov kot ponesrečen smatrati. Le še pri Selu divja grozoviti bližinski boj v nekem malem oddelku, v katerega so Italijani vdrl.

Gospodarske.

Pomanjkanje krme.

Pomanjkanje krme, ki je nastalo vsled letošnjih suše, je dovedlo do naredb, katerih potrebo sicer kmetovalci priznajo, ki pa zelo škodujejo proizvajanju mesa in mleka. To so namreč za vzdrževanje goveje živine določeni obroki sena in slame, ki so v mnogih štajerskih gospodarstvih edina krma. Ako posestniki ne smejo pokladati več kot predpisani obrok, ne sme se računati ne z mlekom niti z mesom in mlada živina se ne more razvijati, ampak mora shirati. Da se tem nevarnostim v okom pride, priporoča se sledeče:

- 1. Po občinah se naj takoj vsakemu posestniku živine predpiše na podlagi odredbe pripadajoča množina sena in slame po razmerju sedajnega števila živine.
- 2. Vsak posestnik živine sme takoj prijaviti poljubno število živali za oddajo, da zamore ostalo živino zadostno in z dobičkom prehraniti. Kajti če eno kravo redimo obilno, dala bo več mleka nego dve kravi, ki dobavljata samo predpisano krmo.
- 3. Jemlje se naj živina v prvi vrsti na podlagi prostovoljnega prijavljanja. Občinski žetveni komisar naj poučijo kmetovalce, da oddajo kolikor mogoče hitro živino, da ne zmanjka za ostalo živino krme.
- Na ta način bi se sicer število živine skrčilo, toda ostanek bi vsaj odvrgl večji dobiček, dočim pri vzdrževanju vse živine s pičlo krmo s koristjo ali naraščanjem živine sploh ni računati.

Regula.

500 kron

Vam plačam, ako moj iztrebnik korenin Rial-bal-sam Vaša kurja ocesa, bradavice in t' do kržo ne odpravi v 3 dneh brez bolečin. Cena ene posodice z garantiskim pismom K 1-75, 3 posodice K 4-50, 6 posodic K 7-50. Stotero zahvalnih pisem. Kemény, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/344 (Ogrsko)

Iščem službe.

naj si bo šafar ali oskrbnik na posestvu ali za majarja; ravnatelj vinogradništva in poljsko; govornik nemški in slovenski jezik; Ponudnik naše se oglasi na upravništvu tega lista.